

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Stroje a zařízení – Klikové mechanismy - rozdělení

Název školy	Střední škola hotelová Kroměříž
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0911
Autor	Ing. Jaroslav Rosypal
Název šablony	VY_32_INOVACE SAZ
Název DUMu	SAZ.1702.2U
Stupeň a typ vzdělávání	Střední vzdělání s výučním listem, odborné učiliště
Vzdělávací oblast	Základy strojírenství, obrábění kovů, montážní práce
Vzdělávací obor	Stroje a zařízení
Vzdělávací okruh	Klikový mechanismus
Druh učebního materiálu	Prezentace
Cílová skupina	Žák, 15 - 19 let
Anotace	Prezentace seznamuje žáky s principy fungování zkrácených klikových mechanismů, jejich složení a využití. Popisuje výstředníkový mechanismus
Speciální vzdělávací potřeby	- ano -
Klíčová slova	Kinematický mechanismus, rotační pohyb, přímočarý pohyb, zkrácený klikový mechanismus, ojnice, píst, klika, výstředník, kliková hřídel
Datum	3.10.2012

KLIKOVÉ

**MECHANISMY
ROZDĚLENÍ**

Klikové mechanismy patří do skupiny mechanismů pro transformaci pohybu – nazývají se také

Kinematické mechanismy

Co jsou to kinematické mechanismy ?

Jsou to strojní zařízení, která převádějí jeden druh pohybu na jiný – nejčastěji rotační pohyb na přímočarý nebo přímočarý pohyb na rotační

Klikový mechanismus převádí:

- 1. rotační pohyb na přímočarý**
  - stroje hnané**
(pístová čerpadla, kompresory)

- 2. přímočarý pohyb na rotační**
  - stroje hnací**
(spalovací motory, parní stroj)

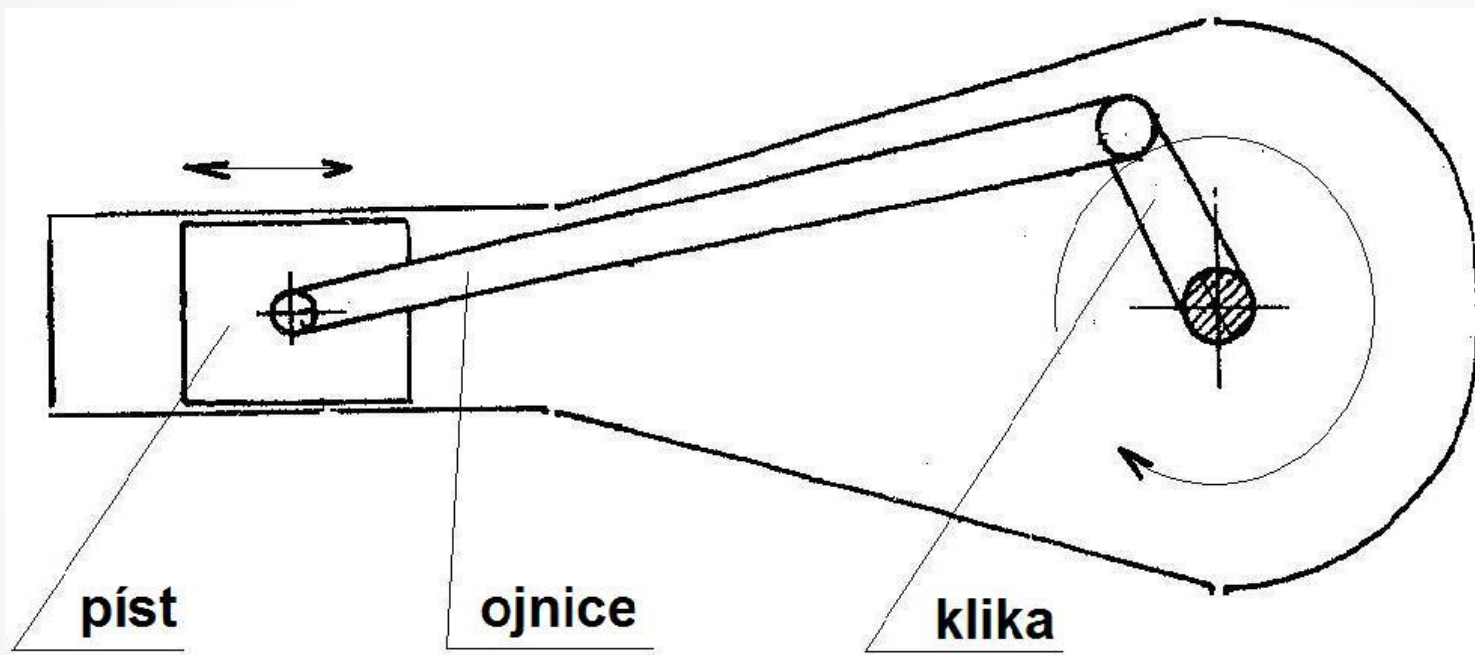
V praxi se vyskytují dva druhy klikových mechanismů:

- zkrácený klikový mechanismus**

- úplný klikový mechanismus
(s křížákem)**

ZKRÁCENÝ KLIKOVÝ MECHANISMUS

**je to běžně používaný klikový
mechanismus a skládá se z:**

- **pístu**
- **ojnice**
- **kliky**

PÍST - pohybuje se ve válci
přímočaře vratně

OJNICE - je spojnicí mezi pístem
a klikou

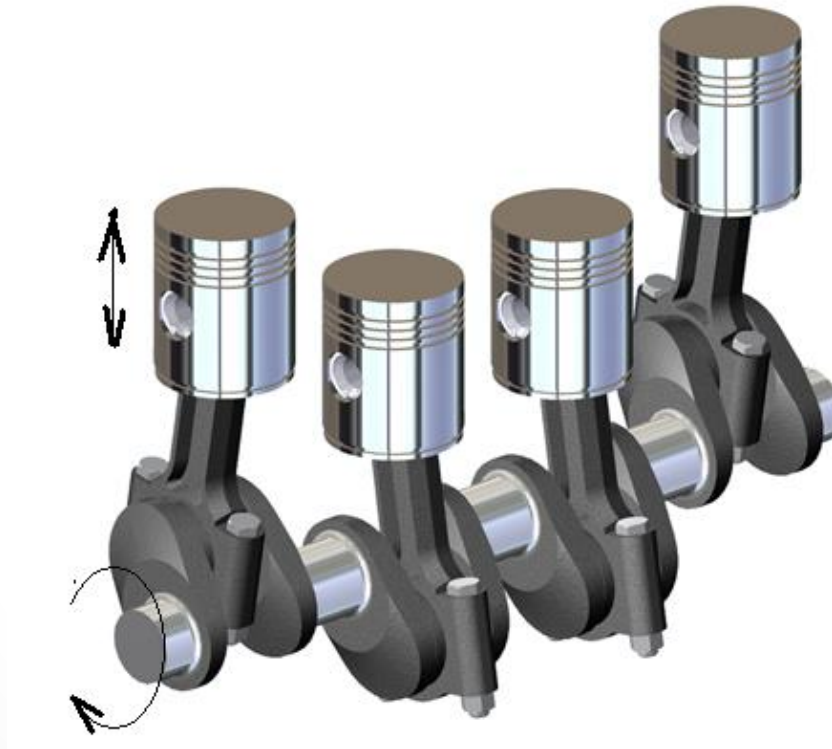
KLIKA - koná rotační pohyb, u
víceválcových strojů
se používá klikový hřídel

POUŽITÍ

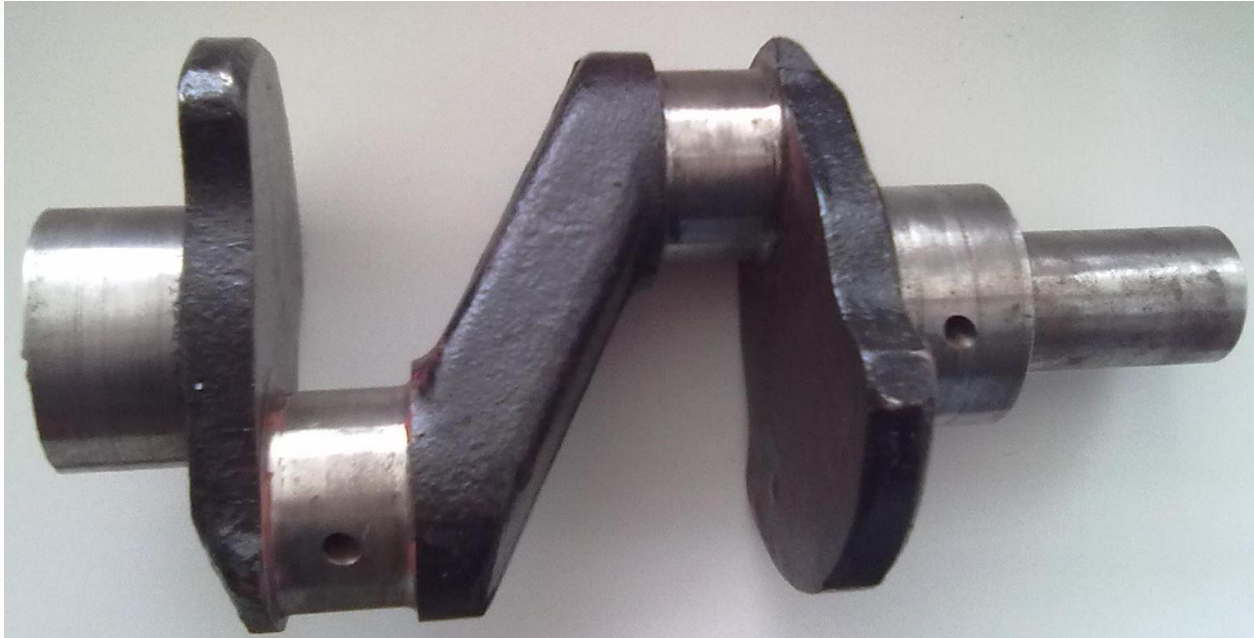
- **menší jednočinné rychloběžné stroje (pracovní látka působí na jednu stranu pístu)**
- **spalovací motory, pístové kompresory, pístová čerpadla**

Příklady použití

čtyřválcový spalovací motor

Kliková hřídel dvouválce

Kontrolní otázky:

1. Jaké je složení zkráceného klikového mechanismu:

- **Píst**
- **Ojnice**
- **Klika**

Použitá literatura:

MIČKAL, Karel. *Strojnictví: Části strojů*. 1. vydání. Praha: Sobotáles, 1995. 220 s. ISBN 80-85920-01-8.